
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ 100-ՐԴ ՏԱՐԵԼԻԳԸ

Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարելիցի համահայկական հռչակագիր.7	
Մելքոնյան Ա. Ա. – Ինքնատիպ սկզբնաղբյուր Առաջին համաշխարհային պատերազմի Կովկասյան ճակատում հայկական կամավորական ջոկատների մասին.....	26
Ավագյան Ա. Գ. – Հայոց ցեղասպանության թեման թուրքական մամուլում (1918 – 1921 թթ.).....	29
Հարությունյան Հ. Մ. – Շուշիի հայության կոտորածները (1919 թ. հունիս և 1920 թ. մարտ)	50
Աղասյան Ա. Վ. – Համիդյան ջարդերի և Մեծ եղեռնի արտացոլումը հայ կերպարվեստում (1894 – 1923 թթ.).....	81
Հասրաթյան Մ. Մ. – Հայաստանի ճարտարապետական ժառանգության ոչնչացումը օտար նվաճողների կողմից (XI–XX դդ.)	93
Կատվայան Վ. Լ. – Եղեռնը և հայոց լեզուն	103

ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

Դանգլե Ֆ. – Վերագտնված Մաղասբերդ	140
Ենգիբարյան Ն. Գ. – Հետախուզական պեղումներ Տիգրանակերտի պաշտպանական համակարգի ամրոցում	142
Բախչինյան Ա. Հ. – Հայերը Սիբիրում և ռուսաստանյան Հեռավոր Արևելքում (19-րդ դար – 1920-ական թթ.)	153

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Բայբուրդյան Վ. Ա. – «Թուրքիայի Հանրապետության պատմություն».....	177
---	-----

ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Լիսեցկի Մ. – Էուզենիուշ Սլուշկնիչի հետազոտությունները հայոց լեզվի և գրականության ասպարեզում	207
---	-----

ԼՐԱՏՈՒ

Դերիկյան Վ. Գ. – Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նվիրված հիշատակի պատարագ Վատիկանում.....	209
Մկրտչյան Ն., Եփրեմյան Տ. – Հայոց ցեղասպանությունը և հայկական սփյուռք երևույթը (դասախոսություններ Իսլանդիայի համալսարանում) .	215
Ուղեցույց հեղինակների համար.....	218

СОДЕРЖАНИЕ

100-ЛЕТИЕ ГЕНОЦИДА АРМЯН

Всеармянская декларация к 100-летней годовщине геноцида армян	11
Мелконян А. А. – Уникальный источник об армянских добровольческих отрядах на Кавказском фронте Первой мировой войны.....	18
Авагян А. Г. – Тема геноцида армян в турецкой прессе (1918-1921 гг.).....	48
Арутюнян Г. М. – Резня армян Шуши (1919 г. июнь и 1920 г. март)	66
Агасян А. В. – Отражение гамидовских погромов и геноцида в армянском изобразительном искусстве (1894 – 1923 гг.)	82
Асратян М. М. – Уничтожение архитектурного наследия Армении чужеземными завоевателями (XI–XX вв.).....	99
Катвалян В. Л. – Геноцид и армянский язык	116

СООБЩЕНИЯ

Дангле Ф. – Новообретённый Магасберд.....	141
Енгибарян Н. Г. – Разведывательные раскопки крепости из оборонительной системы Тигранакерта	149
Бахчинян А. Г. – Армяне в Сибири и на российском Дальнем Востоке (19-й век - 1920-е гг.)	

РЕЦЕНЗИЯ

Байбурдян В. А. – «История Турецкой Республики»	177
--	-----

ИЗ ИСТОРИИ АРМЕНОВЕДЕНИЯ

Лисецкий М. – Исследование Эугениуша Слушкевича об армянской литературе и языке	208
--	-----

ХРОНИКА

Деврикан В. Г. – Памятная литургия в Ватикане, посвящённая 100-летней годовщине Геноцида армян	209
Мкртчян Н., Епремян Т. – Армянский геноцид и феномен армянской диаспоры (о лекциях в Университете Исландии)	215
Руководство для авторов	220

CONTENTS

THE 100TH ANNIVERSARY OF ARMENIAN GENOCIDE

Pan-armenian declaration on the centennial of the Armenian genocide	15
Melkonyan A. A. – An original source on the activities of the Armenian voluntary detachments on the Caucasian front in WWI	28
Avagyan A. G. – The subject of Armenian Genocide in Turkish press in (1918-1921).....	40
Harutiunyan H. M. – Massacres of Armenians in Shushi (June 1919 and March 1920)	68
Aghasyan A. G. – The hamidian pogroms and the genocide of Armenians as reflected in Armenian fine arts (1894-1923)	70
Hasratyan M. M. – On demolition of the architectural heritage of Armenia by alien invaders (11th to 20th cc).....	83
Katvalyan V. L. – Genocide and Armenian language	114

REPORTS

Dangles P. – “Mahasberd regained”	118
Yengibaryan N. G. – Test excavations in the fortress of the defensive system of Tigranakert	151
Bakhchinyan A. H. –The Armenians in Siberia and in the Russian Far East (19 th century – 1920s)	175

BOOK REVIEWS

Bayburdyan V. A. – «The history of The Republic of Turkey»	177
---	-----

FROM THE HISTORY OF ARMENOLOGY

Lisiecki M. – The research by Eugeniusz Słuszkiewicz on Armenian literature and language	191
---	-----

PUBLICATIONS

Devrikyan V. G. – Mass at the Vatican commemorating 100th anniversary of the Armenian Genocide.....	209
Mkrtchyan N., Yepremyan T. – Armenian Genocide and the phenomenon of Armenian diaspora	215
Guidelines for contributors	219